

KISTESTVÉR SZÜLETIK

Készítette: IFA Műhely: Dr. Mihály Ottó, dr. Falus Katalin, Jakab György, F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván Márta, Janicsek Lajos Tamás, Kálmán Katalin, Kolláth Erzsébet, Márcz Klára, Molnár Géza, Molnár Zsuzsa, Montay Beáta, Tölgyesi Livia, Ursu Zsuzsa, Zsigmond Ottília

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Hangulati előkészítés					
A)	Körben ülnek, és közösen elolvassák a csíráztatott bab „fejlődési naplóját”. Beszélgetnek arról, hogy mire volt szükség ahhoz, hogy a bab kicsírázzon, megnőjön. Hány nap alatt fejlődött ki a bab? Milyen fejlődési fázisokat lehetett látni? 10 perc	Megfigyelés Logikai gondolkodás Figyelem	Frontális – megbeszélés		Előző hetekben közösen megírt fejlődési napló
B)	A tanulók körben ülve meghallgatják Smetana: <i>Moldva</i> című művének (a forrás megszületésétől a folyóvá válásig) részletét. A zenehallgatás végén megbeszélik, hogy mi jutott eszükbe erről a részletről. Milyen érzéseik voltak közben? Hogyan fejezi ki a zene a folyóvíz növekedését? 10 perc	Figyelmes hallgatás Képzlet Asszociáció	Frontális – zenehallgatás		(Zenehallgatás) Hangkazetta, magnó

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. b) Még a születésünk előtt					
A)	A tanító felolvassa Marie-Claude Monchaux: <i>A se-hányéves kislány</i> megadott részletét. A tanulók elmondják ezzel kapcsolatos gondolataikat, felidézik saját élményeiket testvérük születésével kapcsolatban. 10 perc	Figyelem Emlékezet Kifejezőképesség	Frontális – tanári bemutatás, beszélgetés		P1 (Még a születésünk előtt)
B)	A tanító felolvassa Beney Zsuzsa: <i>Hogyan vártalak?</i> c. versét. A tanulók elmondják ezzel kapcsolatos gondolataikat, felidézik saját élményeiket testvérük születésével kapcsolatban. 10 perc	Figyelem Emlékezet Kifejezőképesség	Frontális – tanári bemutatás, beszélgetés		P2 (Hogyan vártalak?)
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) Megérkezett a kistestvér					
A)	4 fős heterogén csoportokat alkotnak. Képeket és képaláírásokat párosítanak A megoldásokat csoportförgővel ellenőrzik. 10 perc	Érzelmi intelligencia Helyzetfelismerés Képolvasás Együttműködés	Kooperatív – közös megegyezés, csoportszóforgó, megbeszélés	D1 (Kistestvér érkezett) szókartyák, képek	P3 (Kistestvér érkezett)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	4 fős heterogén csoportokat alkotnak. A csoportok a mondatkártyák közül választanak, majd megbeszélik, ki mondhatta, gondolhatta ezeket. Milyen helyzetben hangozhattak el? A megoldásokat csoportforgóval ellenőrzik. 15 perc	Érzelmi intelligencia Helyzetfelismerés Képolvasás Együttműködés Empátia	Kooperatív – közös megegyezés, csoportszóforgó, megbeszélés	D1 (Kistestvér érkezett) mondatkártyák	P4 (Mi történhetett)
II. b) Baba érkezett					
A)	A csoportok elkészítik a Baba érkezett – dramatikus családi fotót (tabló). Szerepből egy-egy mondatot fogalmazznak meg. A „fotókat” egymás után bemutatják. 15 perc	Empátia Figyelem Kifejezőkészség Lényegkiemelés Képolvasás	Csoportmunka – drámajáték	esetleg a gyerekek által behozott játékbabák	P5 (Családi fotó)
B)	A csoportok dramatikus játékot készítenek a megadott témákkal kapcsolatban. Témaajánlatok: – A kisbaba hazaérkezése a kórházból – Az első fürdetés – A gyerekorvos látogatása A gyerekek is javasolhatnak témákat. A jeleneteket csoportforgóban mutatják be. 15 perc	Dramatikus kifejezőkészség Figyelem Empátia	Csoport – drámajáték	esetleg a gyerekek által behozott játékbabák	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. c) Gondoskodunk róla					
A)	A csoportok képeket válogatnak azzal kapcsolatban, hogy mire van szüksége az újszülöttnak a fejlődéshez. Tetszőleges módon, önmagunk által kialakított rendezőelv alapján végzik a csoportosítást. A csoportosított képekből tablót készítenek. A tablót képtárlátogatással bemutatják, megbeszélik a tapasztalatokat. 20 perc	Képolvasás Gondolkodás Rendszerezőkészség Együttműködés	Kooperatív – szóforgó, képtárlátogatás	D2 (Mire van szüksége a babának?) képek, csomagolópapír, ragasztó	P6 (Mire van szükség?)
B)	A csoportok képeket válogatnak azzal kapcsolatban, hogy mire van szüksége az újszülöttnak a fejlődéshez. A tanító meghatározza a csoportoknak a válogatás szempontjait. A csoportosított képekből tablót készítenek. A tablót képtárlátogatással bemutatják, megbeszélik a tapasztalatokat. 20 perc	Képolvasás Gondolkodás Rendszerezőkészség Együttműködés	Kooperatív – szóforgó, képtárlátogatás	D2 (Mire van szüksége a babának?) képek, csomagolópapír, ragasztó	P7 (Csoportosítási szempontok)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	A tanító kiválogatja az osztálylétszám felének megfelelő szókérdőívet vagy képet. Ezeket feltűzik a gyerekek hátára. A kérdőívet nem rendelkező társak információkat adhatnak, illetve a kérdéseikre válaszolhatnak. Addig tart a játék, míg minden „kérdőív” gyerek kitalálja magáról, hogy „Mi vagyok én?”. A játék végén a szókérdőívet közösen csoportosítják aszerint, hogy egy újszülöttnak szüksége van-e rá, vagy sem. 20 perc	Szövegértés Logikai gondolkodás Rendszerezőkészség Együttműködés	Frontális – páros játék, megbeszélés	D1 (Kistestvér érkezett) szókérdőívet vagy képek	P8 (Mi vagyok én?)

III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

III. a) Beszélgetés

A)	Beszélgetnek arról, hogy a kisbabának egyaránt vannak testi és lelki szükségletei. Mik ezek? Hogyan változik meg a család élete az új jövevény érkezésével? Az eddigi ismeretek birtokában megbeszélik az újszülött napirendjét. 10 perc	Lényegkiemelés Összefüggések felismerése Vitakészség	Frontális – beszélgetés		
----	--	--	-------------------------	--	--

III. b) Értékelés

A)	Egész osztály tanítói értékelése részvétel és együttműködés szempontjából. 5 perc	Belátás Önismeret Tolerancia	Frontális – beszélgetés		
----	--	------------------------------------	-------------------------	--	--

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	Tanulói visszajelzések: tudott-e meg újdonságot, s mi volt az, a kistestvér családban való megjelenésével kapcsolatban? 5 perc	Önismeret Rendszerezés	Kooperatív – beszélgetőkör		
C)	Tanítói értékelés, önértékelés lelkesedés, részvétel és együttműködés szempontjából. 5 perc	Kritikai, önkritikai érzék	Frontális – beszélgetés		

Mellékletek

P1 MÉG A SZÜLETÉSÜNK ELŐTT

Marie-Claude Monchaux: *A sehányéves kislány*
(Részlet)

Ahhoz, hogy egy baba megszülessék,
három évszaknyi idő kell.
Engem őszre vártak.
„Milyen messze van még az!”
– mondta magában a mamám.
Közben azonban szép lassan
nőni kezdett a hasacska...
és egyre nagyobb...
és nagyobb...
és nagyobb lett.
Én pedig egész idő alatt benne
voltam,
így ni:...
Mikor az orgona nyílni kezdett,
én még mindig nagyon aprócska voltam –
olyan apró,
hogy ha valakinek eszébe jutott volna,
hogy ruhácskát varrjon nekem,
a kertünkben egy nárcisz öt szirma
bőven elég lett volna hozzá.
Amikor nyár elején
a tavon kivirágzott
a vízililiom,
én, nézzétek csak,

ilyen voltam:
Július végén
minden évben
kivirulnak a rózsák.
Nekem azonban
még fogalmam
sem volt róla,
mi az a rózsza.
Később megjött az őszi köd,
a lila kikericsre
hullongani kezdtek az első
halott levelek.
A természet álomra készülődött,
én viszont ébredtem,
hogy hamarosan megismerjem
a fényes napvilágot!

Mikor aztán
megszülettem...
egyáltalán nem
olyan voltam,
amilyennek
megálmodtak!

Ők azonban ezerszer szebbnek láttak,
és nem győztek betelni a nézésemmel.

(Rónay György fordítása)

P2 HOGYAN VÁRTALAK?

Beney Zsuzsa: *Hogyan vártalak?*

Azt kérdezed tőlem,
 hogyan vártalak?
 Mint az éjszakára
 fölvirrad a nap,
 mint a délutánra
 jó az alkonyat,
 mint ha szellő jelzi
 a fürgeteget –
 ezer pici jelből
 tudtam jöttödet.
 Mint tavaszi reggel
 a nap sugarát,
 fagyos téli este
 jégcsap csillagát,
 mint az alma ízét,
 tejet, kenyeret –
 pedig nem is láttalak még
 úgy ismertelek.
 Mint a fény az árnyat,
 záport a virág,
 mint patak a medrét,
 madarát az ág,
 mint sóhajos nyári éjjel
 a fák az eget –
 mindenkinél jobban téged
 így szerettelek.

P3 KISTESTVÉR ÉRKEZETT

A képek tartalma, és feliratuk:

Öröm – De jó, hogy itt van!
 Büszkeség – Ez az én kistestvérem!
 Csodálkozás – Nahát, olyan, mint én!
 „Add ide, hadd fogjam én!”
 Féltékenység, bizonytalanság – Engem vegyél fel!
 Harag – „Vigyétek vissza!”

A tanulók elmondják ezzel kapcsolatos gondolataikat, felidézik saját élményeiket testvérük születésével kapcsolatban.

P4 MI TÖRTÉNHESETT?

Mondatkártyák:

De jó, hogy itt van!
 Ez az én kistestvérem!
 Nahát, olyan, mint én!
 „Add ide, hadd fogjam én!”
 Engem vegyél fel!
 „Vigyétek vissza!”

P5 CSALÁDI FOTÓ

A gyerekek döntsék el, hogy melyik családtag szerepében legyenek jelen a képen, s hogy mit csináljanak. Közös megbeszélésüket segítsük egy-egy ötlettel.

P6 MIRE VAN SZÜKSÉG?

Minden csoport a munkafüzetben található képanyaggal dolgozik.

Tetszőleges módon, önmagunk által kitalált rendezőelv alapján végzik a csoportosítást.

Időkitöltő feladatként: rajzolják le, amivel még kiegészítenék a táblát.

P7 CSOPORTOSÍTÁSI SZEMPONTOK

Mit ehet, ihat a baba?

Mit nem ehet, mit nem ihat?

Melyek a tisztálkodás kellékei?

Milyen tárgyakra van szüksége?

Milyen tárgyakra nincs szüksége?

Milyen elfoglaltság illik a babához?

P8 MI VAGYOK ÉN?

Bátran használhatjuk az előző két feladat képeinek nevét a szóképeken. Figyeljünk rá, hogy ne csak tárgyak neveit írjuk fel, lehet az fogalom is. (pl.: gondoskodás, folyamatos felügyelet, odafigyelés stb.)

Szóképek